

Mianmar

Utolsó frissítés dátuma: 2020.01.11.

Fertőzöttség állapota

Fertőzések száma

- Eddig regisztrált esetek száma: 130.000 fő
- Eddigi halálos esetek száma: 2.826 fő

Járványhelyzet állapota: Mianmarban tavaly március óta jelen volt a vírus alacsony számú megbetegedéssel, amely az elmúlt hónapokban megsokszorozódott. A november 8-i választásokat követően a megbetegedések száma a korábbi napi 1300 főről napi 1600 főre emelkedett. Mára az új megbetegedések számát tekintve Mianmar megelőzte a szomszédos Kínát, illetve a legmagasabb fertőzött számot regisztráló ASEAN-tagországok között a harmadik helyen áll. Tekintettel a tömeges illegális határátlépésekre, a koronavírus a környező országokba is áttért az utóbbi hetekben.

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

- Mianmar vészhelyzetet rendelt el 2020. március 31-től 2021. január 31-ig.
- Szabadságvesztés büntetéssel büntethető, ha valaki Covid-19-cel kapcsolatos információt hallgat el a hatóságok elől.
- Március 31-től január 31-ig nem engedélyezik egyetlen kereskedelmi, utasszállító légi jármű leszállását sem Mianmar repülőterein, ez kizárólag előzetes, egyedi engedéllyel történhet (pl.: repatriációs járatok).
- Január 31-ig megtiltották a külföldi állampolgárok Mianmarba való belépését.
- A szabály alól kivételt képeznek: diplomata, ENSZ diplomata, belépési engedéllyel rendelkező személyek (pl.: kiemelt üzleti partnerek).
 - o Indulást megelőzően a légitársaságnak be kell mutatniuk a megfelelő egészségi állapotokról szóló orvosi igazolást, valamint egy 72 órán belüli negatív Covid-19 tesztet.

- Érkezésüket követően 7 napig hatósági, majd negatív Covid-19 teszt esetén 7 napig házi karanténban kell tartózkodniuk.
- Az idegenrendészeti hatóság tájékoztatása alapján a külön engedéllyel érkezők a Yangon, Mandalay és Nay Pyi Taw városok nemzetközi repülőterein léphetnek be és ki az országba/ból.
- Mianmarban 14 napos karantén kötelezettség van érvényben fertőzés esetén, és a hatóság határozza meg annak helyét és módját (kórházi, hatósági, házi).
- 2020. szeptember 20-tól kezdődően ismét teljes kijárási tilalmat rendeltek el Yangon régiójában és számos tartományban. Országon belüli közlekedésről is minden esetben tájékoztatni kell a hatóságokat. Aki Nay Pyi Taw városba kíván utazni, belépéskor köteles Covid-19 tesztet végezni, majd pedig karanténban tartózkodni. A különösen fertőzött településeket kizárólag hatósági engedéllyel lehet elhagyni, elsősorban kereskedelmi célból és a legszükségesebb létszámmal.
- Yangon 7 kerületében teljes kijárási tilalmat rendeltek el augusztus végén a megugrott fertőzésszám következtében. Kizárólag a hatósági, kormányzati dolgozók képeznek ez alól kivételt. Orvosi ellátást igénylő esetekben háztartásonként két személy hagyhatja el otthonát.
- Március 13-tól állami és vallási ünnepek megtartása nem engedélyezett elkerülendő a tömeges rendezvényeket.
- A mianmari kormány rendelete szerint nem megengedett az öt főnél nagyobb számú csoportosulás.
- Május közepétől a mianmari hatóságok pénzbüntetéssel sújtják azokat (5.000 kyat, kb. 1.160 forint), akik az otthonuk elhagyását követően nem vagy nem megfelelően viselik az egészségügyi maszkot.
- Mianmarban is megjelent a Covid-19 járvány elleni küzdelemben használt mobiltelefonos applikáció. Az alkalmazást a Covid-19 Containment and Emergency Response ICT Support Group fejlesztette, és a www.sasawshar.gov.mm honlapról tölthető le díjmentesen.
- Daw Aung San Suu Kyi államtanácsos, külügyminiszter december 5-i beszédében rámutatott, hogy egy súlyos állapotban lévő COVID-19 vírustól szenvedő beteg kezelésére a kormánynak 2,5-5 millió kyat¹ közötti összeget kell fordítania, valamint az egyre romló járványügyi adatok kapcsán kérte a lakosságot a bevezetett intézkedések szigorú betartására.
- Mianmar a tervek szerint februártól kezdi meg az oltást, és először az egészségügyi dolgozók fogják azokat megkapni. A világ legnagyobb vakcinagyártóval, a *Serum Institute of India* céggel kötött szerződést a mianmari kormány, és közel 15 millió állampolgár részére elegendő vakcinát kívánnak megvásárolni. Továbbá Kínából, USA-ból, Oroszországból és Nagy-Britanniából is próbál további oltóanyagot megvásárolni.

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

¹ 1 kyat 0,22 HUF.

Logisztika és szállítványozás állapota

Közúti, vasúti, légi és tengeri szállítványozás

A légi fuvarozás zavartalanul működik. A tengeri fuvarozásban nincsenek fennakadások. A belföldi közúti szállítványozásra elméletileg nincsenek korlátozások, azonban felléphetnek zavarok egyéb tényezők következtében (pl. sofőrhiány). Egyes közúti határátkelőhelyeken lehetnek korlátozások, fennakadások, amik időszakosan változnak. Chin államban elrendelték a belépéskor kötelező COVID-19 tesztet a sofőröknek, valamint segítőknek, amely körülbelül 30 perces várakozási időt jelent.

Nagyobb árulogisztikai központok helyzete

A kikötők, repülőterek (kivéve a személyszállítást), logisztikai központok zavartalanul működnek.

A kínai kormány háromszorosára emelte a helyettes sofőrökért fizetendő díjat a Mianmar-Kína határon annak érdekében, hogy csökkentse a koronavírus terjedését. Október 11-én bevezetett döntés értelmében a Mianmarból érkező kereskedelmi járművek csak akkor küldhetik tovább szállítványukat, ha megfizetik a sofőrcseréért kért díj háromszorosát. A mianmari tengeri halkereskedelemmel foglalkozó exportőröknek továbbá alternatív útvonalat kellett keresniük a korábbi Chin Shwe Haw város irányába tartó kereskedelmi útirány helyett, amelyet a kínai hatóságok lezárás alá helyeztek.

Minden, Mianmart érintő konkrét kérdést érdemes egyedileg megvizsgálni az elérhető adatok megbízhatatlansága miatt.

Gazdasági kilátások

Az Asian Development Bank (ADB) értékelése alapján a járvány sikeres megfékezése és a globális kereskedelem helyreállása esetén 2021-ben 6,0% is lehet a mianmari gazdasági növekedés. A mianmari Tervezési, Pénzügy és Ipari Minisztérium költségvetésre vonatkozó közleménye szerint a kormány szintén 6%-os gazdasági növekedést vár az idei évben. A gazdasági növekedés ösztönzése kapcsán nagy hangsúlyt fektetnek a mezőgazdasági fejlesztésekre, ami a gazdasági elemzők szerint hosszútávon is hatásosnak és kifizetődőnek mutatkozik. A Világbank előrejelzése szerint a mianmari gazdaság lassú ütemű növekedése 2021 márciusában indulhat meg, azonban a nemzetközi szervezet figyelmeztet, hogy a COVID-19 elleni védekezés jegyében bevezetett intézkedések hozzájárulhatnak a szegénységi ráta növekedéséhez.

A mianmari gazdaságban jelentős problémákat okoz a COVID-19 járvány, első sorban a turizmus és a közlekedés, szállítványozás területén. A COVID-19 járvánnyal szemben viszonylag ellenállóan bizonyult a mezőgazdaság és az IT szektor is. Nem csak az országban tapasztalt leállás, hanem a többszázezer, munka nélkül maradt külföldön dolgozó mianmari állampolgár miatt is. Csak a gyárbezárások miatt 60.000 fő vesztette el munkáját az elmúlt időszakban. A mianmari Élelmiszerügyi Kutatóintézet (Food Policy Research Institute - IFPRI) legfrissebb tanulmánya kimutatta, hogy a vírus második hulláma – a kormány gazdaságvédelmi intézkedései mellett is – jelentős negatív hatással bírt a bevételekre, valamint a szegénység

mértékére. A megkérdezett háztartások kétharmada nyilatkozta, hogy bevétel nélkül maradt a járvány második hulláma alatt. A kutatás szerint a bevételcsökkenés jelentősebb mértékű volt a városokban, ahol magasabb az esetszám, illetve szigorúbb intézkedéseket vezettek be.

Speciális problémát jelent a korábban külföldön dolgozó több százezer mianmari állampolgár, akik közül sokan hazatértek a járvány miatt életre hívott korlátozó intézkedések miatt, ezzel növelve a mianmari munkanélküliek számát.

Az ADB előrejelzése szerint 6%-os infláció várható 2021-ben is.

A mianmari kyat árfolyamának alakulása a dollárhoz képest:

Kiemelt ágazatok helyzete

A mianmari kormány meghirdette a COVID-19 járvány negatív gazdasági hatásait ellensúlyozó intézkedési tervét (COVID-19 Economic Relief Plan - CERP), amelynek része a járvány terjedésének megelőzésében, illetve megfékezésében szerepet játszó orvosi eszközök vámeljárási és engedélyeztetési felgyorsítása és könnyítése.

A kormány által meghatározott gazdaságélénkítő csomag két területet nevez meg, mint támogatandó ágazatot, az IT-t és az egészségügyet. A kormány az érintett mikro-, kis- és középvállalkozások valamint a farmerek közvetlen támogatások, termelésnövelést és piacra jutást segítő intézkedések révén történő megsegítését is célul tűzte ki. A külföldi működőtőke befektetések támogatása is kiemelt célként jelenik meg a kormány gazdaságélénkítő csomagjában.

Az innovatív termékek támogatásán belül a mobil fizetési rendszereket, valamint az e-kereskedelem fejlesztését emelték ki a CERP-ben. Mianmar kb. 53 milliós lakossága jelentős piacot képvisel, az IT szolgáltatások viszonylag fejletlenek, így a szektor potenciális belépési pontként értékelhető a hazai cégek számára.

Az egészségügy erősítése is kiemelt cél a CERP-ben. Ezen belül a mianmari kormány a fertőtlenítési eljárásokat, egészségügyi eszközök beszerzését, a laborfejlesztést és a

szennyvízkezelést emelte ki. Ezek mindegyike lehetőséget teremt hazai cégek megjelenésére a mianmari piacon.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

A mianmari kormány április 27-én meghirdette a koronavírus-járvány hatásait ellensúlyozni célzó gazdasági mentőcsomagját Covid-19 Economic Relief Plan (CERP) elnevezéssel. A program végrehajtása várhatóan 2 milliárd USD költséggel jár majd, aminek a finanszírozását a kormány belső és külső források bevonásával kívánja megoldani. A mianmari kormány a 2019-2020-as költségvetésből nem tervez több forrást allokálni a Covid-19 elleni védekezésre, mert az eddigi intézkedések elegendőnek bizonyultak. Ezidáig egy 1,7 billió kyat (kb. 377 milliárd forint) alapot hoztak létre a 22 minisztérium éves költségvetésének 10%-ából, ami az éves kormányzati kiadások 6,6%-a.

A Szálloda és Turizmus Minisztérium egy, a turizmus támogatását célzó programot indított. Április 9. és június 2. között 37 milliárd kyat (kb. 8 milliárd forint) alacsony kamatozású kölcsönt kaptak a szektor COVID-19 miatt nehéz helyzetbe került vállalkozásai.

A kormány az érintett mikro-, kis- és középvállalkozások megsegítését is célul tűzte ki. Ennek érdekében 100 milliárd kyat (kb. 22,5 milliárd forint) működőtőke-kölcsönt nyújt az érintett vállalkozásoknak (kiemelve a turizmus szektort) egy évre, 1%-os kamatra. A 100 milliárd kyatos alap a piaci igények függvényében 500 milliárdig növelhető.

A fenti kedvezményben nem részesülő vállalatoknak nyújtott kereskedelmi banki hitelét a kormány 50%-ig garantálja (1 milliárd kyat bevételig (kb. 226.000 forint)).

A társasági adó, valamint a kereskedelmi adó befizetésének határidejét a kormány 2020. szeptember 30-ig kitolta. A 2%-os forrásadót az év végéig nem kell megfizetni az export után, valamint a Hotel és Turisztikai Minisztérium által kivetett díjakat 2020. végéig nem szedik be, továbbá eltörlik az út- és híddíjakat is. A COVID-19 járvány megfékezésében fontos szerepet játszó termékeket adó és vámmentesen lehet bevinni az ország területére az év végéig.

Az érintett vállalkozások, amelyek állami tulajdonú gyárakat bérelnek, mentesülnek a lízingdíj fizetése alól 3-6 hónapra.

Az állam 10%-os adójóváírást biztosít a kifizetett bérek után, valamint adókedvezményt a fizetett bérek maximum 125%-áig.

A kereskedelmi bankok átstrukturálhatják a jó adós KKV-k hitelét.

A farmerek különböző eszközökkel való segítése (közvetlen támogatások, termelésnövelést és piacra jutást segítő intézkedések).

A külföldi működőtőke befektetések támogatása is kiemelt célként jelenik meg a kormány gazdaságélénkítő csomagjában. A támogatás első sorban a gyorsított eljárást jelenti, illetve kormányzati szinten áttekintik a már futó projekteket és leépítik azokat, amik nem haladnak és az így felszabaduló forrásokat átirányítják a legígéretesebb projektekre.

A nemzetközi kereskedelmen belül kiemelt szerep jut a COVID-19 járvány elleni küzdelemben fontos orvostechnikai eszközöknek, így ezekre egyszerűsített import- és engedélyezési eljárás vonatkozik.

A munkanélkülivé vált dolgozók megsegítése is fontos szerepet kapott a CERP-ben, így továbbra is jár nekik a társadalombiztosítás, valamint munkaintenzív állami projektekkel (agrárprojektek, építési munkálatok, stb.) igyekeznek munkát biztosítani a rászorulóknak.

A háztartások helyzetét a közüzemi számlák halasztott befizetésének lehetőségével, élelmiszerosztással, közvetlen támogatással igyekeznek könnyebbé tenni.

A CERP célja a makroökonómiai környezet javítása monetáris ösztönzőkkel, amely szerint a Mianmari Központi Bank (CBM) intézkedik a betéti- és hitelkamatlábak legalább 1,5%-os csökkentéséről, hitelaukciókat szervez a bakszektor likviditásának növelése érdekében. A CBM 150 bázisponttal csökkenti a kötelező tartalékrátát, valamint egyszeri felhatalmazást kapott a költségvetési hiány finanszírozásának növelésére a pénzkínálati cél elérése érdekében.

A hosszú távú gazdasági talpraálláshoz szükséges intézkedéseket a hamarosan elkészülő *Myanmar Economic Resilience and Reform Plan* (MERRP) tartalmazza majd. Míg a CERP a vírushelyzet okozta váratlan kihívások rövid távú kezelésére koncentrált, addig a MERRP középpontjában a gazdaság hosszú távú helyreállítására áll. Az új gazdaságösztönző terv a mezőgazdaság és infrastruktúra támogatása mellett a humán erőforrás fejlesztésére, illetve az innovációk elősegítésére fókuszál. Az előzetes információk szerint az intézkedéscsomag 16 stratégiát és 130 akciótervet tartalmaz majd, amely magában foglalja a CERP által már bevezetett támogató intézkedések egy részét is. Az üzleti szféra képviselői a terv kapcsán reményüket fejezték ki – a járvány által legsúlyosabb mértékben érintett – kis- és középméretű vállalatok megsegítése iránt.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Az **IT és az egészségügy** területe jó lehetőséget biztosít magyar cégek számára a mianmari piacon való megjelenésre. Mianmar népessége kb. 53 millió fő, ami önmagában jelentős piacot jelent, ugyanakkor a technológia fejlettsége jelenleg a világátlag alatt van. Mindkét szektor kiemelten szerepel a COVID-19 járvány hatásait ellensúlyozni kívánó kormányzati programban, így a 2020. év végéig egyszerűsített eljárás és kedvezőbb feltételek biztosítottak ezeken a területeken.

A digitális infrastruktúra fejletlenségét jól mutatja, hogy az országban azért nem indították el a koronavírus-járvány idején az online oktatást, mert a technológiai kritériumok jelenleg nem teszik lehetővé azt.

Elérhető nemzetközi tenderek

Az aktuális állami tenderek az alábbi linken érhetők el: <https://projectbank.gov.mm/en/>